KARİKATÜR

Bahar bülbülleri ötmeğe başladı!

Ankara Mektubu

ESKİDENBERİ «Üç bacalı transatlantik» diye ad takılan üçüncü nevi cıgaraları bilirsiniz. Bunlara bu isim, üzerindeki romen şifresile yazılmış, yani yanyana konmuş üç tane bir rakamının mevcudiyetinden kinayedir.

Cıgaralar pahalanınca ne yapacaksınız? Ben hemen birinci neviden birdenbire üçüncü neviye indim, onda karar kıldım ve şöyle düşündüm: «Bunlar biraz sertçe ve içimi de ötekilere nazaran berbatçadır. Nihayet bir gün bıkar, cıgarayı da bırakıveririm. Sonra, bırakıncıya kadar da, ne olsa otlakçısı az olur. Çünkü daha yüksek neviler gibi içimi güzel değildir, bu da bir kârdır.»

Meğer yanlış düşünmüşüm. İki günlük tecrübem aksini gösterdi. Şöyle üstünden yırttığım kâğıt paketinden iki parmacığımla bir tanecik çektim mi, etraftan istifsarlar başlıyor:

— Aman bakayım, bakayım, nasıl cıgaradır o?

— Canım, üçüncü nevi, çok sert..

— Ver bir tane de tecrübe edeyim.

Yahut:

— Aman bayılırım. Eskiden ben hep bunu içerdim. Ver bir tane de aklım başıma gelsin.

Yahut:

— Yahu, o zehir gibi serttir. Ama ne yapacaksın? Akıllı adamsın vesselâm. Biz de ona başlamıya mecburuz. Ver bir tane bakalım nasılmış?

Haydi, gitti üç cıgara. Allah otlakçılara zeval vermesin. Onların yüzü tutuyor ama, benim tutmuyor işte. İstiyenin bir yüzü, vermiyenin iki yüzü kara derler.

Bilmem «otlakiye» tâbirini bilir misiniz? Bir köyün, yahut bir çiftliğin hayvanlarının otlamasına mahsus çayıra böyle derler. Bizim gibi yüzü yumuşak insanlar da akıllıların otlakiyesidir.

Meselâ ben birinci nevi içerdim. Şu «Akba» kitapevinin sahiplerinden Adil Akbay da Boğaziçi, Sipahi gibi, servetile mütenasip şeyler içerdi. Fakat hazret, ben ne zaman kütüphaneye uğrasam:

— Aman senin cıgarandan bir tane ver, bayılıyorum.

Diye beni taltif eder ve tenezzülen bir tane cıgaramı içmek lûtfunda bulunurdu. Bu hal her ziyaretimde vaki olduğuna göre Adilin de bu alçak gönüllülükleri bir hayli yekûn tutar.

Kadın — Acele beş lira ver..
Erkek — Kaçırdın mı?
Kadın — Evet, giyerken kaçırdım!..

— Şu gideni görüyor musun, böylesine cesur adam nadir bulunur!!??..
— Hiç de öyle görünmüyor..
— Ne diyorsun birader, daha üç gün evvel dördüncü defa evlendi!!..

Yani sizin anlıyacağınız, ben Adil Akbayın buz gibi otlakiyesi olmuştum.

Ankara otlakçılarının pîri ve şahı Ulus muharrirlerinden Hilmet Tuna idi. Hak selâmet versin, şimdi Anadolu Ajansının muharrirliğile Berline doğru hareket etti, yoldadır. Onun işi daha genişti. Yani onun otlakiyesi bütün Ankara idi. Ankara böylesini ne gördü, ne de bundan sonra görecektir.

Ama ben artık bu budalalıktan vazgeçiyorum. Ne vereceğim, ne alacağım. Adilin de, Ankaradaki diğer otlakçıların da haberi olsun. Duyduk, duymadık demesinler, hattâ tâ Berline Hikmet Tunaya kadar da yazacağım. Otlakçılık da, otlakiyelik de artık mülga vesselâm.

★

BİR ANKARA TİPİ DAHA:

Selânikte hukuk, İstanbulda edebiyat, Ankarada dil dersleri vermiştir. Gazetelerde tiyatro tenkitleri yapmış, diğer muhtelif mevzular üzerinde kalem oynatmıştır.

Dilindeki beyan kudreti mükemmel, hocalığı muvaffak, gazeteciliği üstadanedir.

Hukukçudur, dilcidir, edebiyatçıdır, gazetecidir. Hattâ hattâ, durunuz bakayım, hatırıma geldi; bir aralık sahneye dahi çıkmıştır. Evet, şu halde üstelik biraz da artistir.

İnce uzun bir boyu vardır. Üstündeki, poyraz tarafı zayıf yanaklarla örtülü ve şimali seyrek saçlarla kaplı kafasının içinde tam okka dört yüz dirhem akıl vardır. Fıldır fıldır dönen göz bebekleri de bu akıl taşkınlığının ibresi gibi hakikî miktarı rana şekilde gösterir.

Sesi kalın ve gürdür. Fakat pek nazik ifadelerini iblâğa münasip vasıtadır. Çalışkandır, bilgilidir, ve hoş bir insandır.

Bu önemli bilginimiz, yüce dil uzmanı sayın saylav bay İbrahim Necmi Dilmendir.

★

BAHÇELERİ GEZERKEN:

Ankarada bir iki gündür havalar iyi gittiğinden herkes bahçede ve sebze zeriyatı da pek revaçta. İşin ciddî tarafı, hakikaten bu işin ciddî tututup hummalı faaliyet gösterilmesindedir.

Fakat, biraz da şaka lâzım ya. Meselâ, şöyle bir gezinti yapıyorum, bizim tanıdıklar hep toprakla meşgul. Gezinti esnasında bahçelerinin önünden geçtiklerime soruyorum ve cevaplar alıyorum. Evvelâ ressam Ratip Tahiri görüyorum, çünkü bize komşudur:

— Asmakabağı dikiyorum diyor. Çünkü mübarek; kaba

(Arkası 11 nci sayfad

No. 325 CİLT: 13 SENE: 7 FİYATI 10 KURUŞTUR 19 MART 1942

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ

EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telğraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul: 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

HİNDİSTAN DA YÜRÜYECEK:

Gandi — Çorbacı, bağımızı çöz, şunu çiğniyelim, yoksa sen de kırılacaksın!..

Muhabbet kuşları — Allah biribirimizden ayırmasın!..

HAFTADAN HAFTAYA

Büyük dâva karşısında

KENDİSİNİ uzun zamandanberi görürüm. Fakat kim olduğunu, ne iş gördüğünü bilmem.

Kıyafet muamelesindeki vakarlı resmiyete göre bir büyük memur olması mümkündür. Fakat birinci sınıf bir avukat, yüksek bir mühendis, meşhur bir doktor, hâsılı kalbur üstünde bir serbest meslek sahibi olması da akla gelebilir. Geniş alnına, biraz dalgın bakışlarına göre âlim bir profesör olmasında şaşılacak bir şey yoktur. Bununla beraber hal ve tavrındaki büyük emniyet onun emin han hamam iratlarına sahip bir rantiye olmasını da mümkün gösterir. Birisi çıkar da onun dünyanın bugünkü karışık vaziyetine ait derin meselelerle uğraşan bir eski diplomat, bir sosyoloji âlimi olduğunu söylerse inanmamak için sebep yoktur. Hulâsa yirmi beş senedenberi her yerde gördüğüm bu çehre, insana hürmet ve emniyet telkin eden bir büyük insanın çehresidir.

Geçen akşam hatır ve hayale gelmiyecek bir tesadüf, beni onunla büyük bir otelin hölünde karşılaştırdı. Holde ikimizden başka kimse yoktu. Ben kapının yanındaki bir sandalyede gazete okuyarak birini bekliyordum. O, köşedeki küçük masanın önünde bazı ehemmiyetli evrakın tetkikile meşguldü.

Ne olduğunu yakından görmediğim evraka ehemmiyetli dememi belki biraz tuhaf bulacaksınız. Fakat onların üzerine iğilmiş muhterem çehrede birbiri ardınca belirip kaybolan mânalar ve heyecanlar bana bu fikri verdi.

Önündeki lâmbanın ışığı muhterem çehreyi, filime alınan bir Holivut yıldızı çehresi gibi aydınlatmıştı. Gazetemin bir deliğinden kendisine bakan meraklı gözümü farketmediği için kendini yalnız sanıyor ve çehresinde hiç bir kontrola lüzum görmüyordu.

Büyük bir adamın büyük bir dünya meselesini tetkik ederken ne heybet aldığını ömrümde ilk defa görüyordum. Fotoğraf ve filimlerini alan objektifler karşısında yahut büyük kalabalıklara karşı nutuk verdikleri esnada çehrelerine yüksek bir vakar ve heybet maskesi takan büyük devlet adamları, Ruzvetler, Çörçiller, Mussoliniler, Hitlerler de herhalde odalarında yalnız kaldıkları zaman kendilerini böyle bırakıyorlardı.

Büyük adamım, önündeki evrakı okudukça değişiyordu. Bir zaman önündeki kâğıda bir takım notlar işaret etti. Sonra gözlerini tavana kaldırdı, kaşları çatılıyor, gözleri bulanıyor, dudakları kendi kendisile konuşuyor gibi titriyordu.

— Mutlaka Pasifik ve Hindistan meselesini düşünüyor, diyordum. Bu vaziyete göre aşağısı kurtaramaz. Ah, bu esnada beyninin içine girerek bu âlemde neler dolaştığını görmem mümkün olsa, yahut hattâ önündeki kâğıtlara bir göz atablisem..

Gözler uzun müddet tavanda, perdelerde dolaştıktan sonra tekrar kâğıtlar üzerine iğilmişti. Elindeki bir kurşun kalemile notlar alıyor ve parmakları kurşun kalemi değil de, yüz kiloluk bir kurşun parçası tutuyormuş gibi ağırlaşıyordu. Alnında iri ter damlaları parlamıya başlamıştı.

— Yoksa acaba müşterek bir ülkü için işbirliği yapmış demokratlarla bolşeviklerin sonunda bu iki ayrı ideolojiyi nasıl uzlaştıracaklarını mı arıyor? dedim.

Netice herhalde onu tatmin etmiyor olacaktı ki, yüzündeki telâş ve yorgunluk alâmetleri büsbütün arttı. Ellerinin titrediği, deniz tutmuş gibi gözlerinin ve gönlünün bulandığı görülüyordu.

— Tetkikatı harita üzerinde olmayışına göre belki de iki taraf arasındaki silâhlanma yarışını hesaplıyor, dedim. Her iki tarafın kaynaklarını tetkik ederek demokratların zırhlı, tank, tayyare, top, makineli tüfek vesaire üstünlüğünü, hangi sene veya asırda ezici bir hale getirebileceklerini rakamla tesbite çalışıyor.

Evet, Ruzvelt de, Çörçil de herhalde kabinelerinde kendi kendilerine çalışırken böyle yapıyorlardı. Fakat o ne? Büyük adamın kâğıtlara bir kere daha

İNGİLİZ NAZIRI MİSTER KRİPS VAZİYETİ ISLAH İÇİN LONDRADAN HİNDİSTANA GİTTİ..

Mister Krips atlıyor!..

göz attıktan sonra göğsünden vurulmuş gibi sarsıldığını gördüm. Takallüs eden parmaklarını boynuna götürerek yakasının düğmelerini çözdü. Boğazı daralmış gibi tıkanıyor, hava alabilmek için ağzını yukarıya kaldırıyordu. Alnından boşanan terler birkaç dakika içinde buruşup kırışan, sararıp moraran yüzünü yağmur gibi ıslatıyordu. Nihayet kocaman vücut, torpil yemiş bir harp gemisi gibi sarsıldı, yalpalamıya başladı. Kararmıya başlıyan renginden yere düşeceğini anlıyordum. Artık teklif tekellüf zamanı değildi.

Yerimden fırlıyarak yanına koştum, yanındaki sürahiden bardağa döktüğüm su ile yüzünü oğuşturmıya başladım:

— Bir doktor... bir doktor çağırmal, diyordum.

Fakat o, kendini topladı, çehresi kızarmıya başlıyarak:

— Hacet yok, dedi. Küçük bir baygınlık.. geçti. İnsaniyetinize teşekkür ederim.

— Geçmiş olsun, dedim. Çok üzüldünüz. Galiba büyük bir meselenin hallile meşgul'ünüz?

Derin derin içini çekti:

— Halledilmesine maalesef imkân olmıyan en muazzam bir mesele karşısında bir baş dönmesi, dedi. Belki sizin de başınızdadır. Dündenberi bakmıya cesaret edemiyerek cebimde gezdirdiğim bakkal ve kasap defterine şurada bir göz gezdirmek istedim.

KARİKATÜR

CAHİL

Yolda hararetli bir bahise dalmışlardı, yüksek sesle konuşuyorlardı:

— O adam, cahilin biridir!

— Sahi mi?

— Hem de nası cahil? Cahil sıfatile tarif edilemiyecek kadar!

— Ya!

— Ne söylüyorsun? Kendisi âlimim diyor ama, yeryüzünde ondan daha cahil adam yoktur!

Arkadan tanımadıkları bir genç atıldı:

— Daha cahili vardır!

— Kim o?

— Ben.. Çünkü onun talebesiyim!..

[Her hakkı mahfuzdur]

Kahve, çay Yemendedir,
Lâle, gül çimendedir.
Sevgilim geçti, gitti,
«Evirtim» i bendedir!
Evirtim = akis

★

Benim yıldız böceğim,
Yazımı sökeceğim:
Hele bir yol bulunsun
Dün kaybolan «merceğ» im!
Mercek = adese

★

Gör Nurullah Atacı,
Hem hocadır, hem hacı:
Etrafını çevirmiş
Genç edipler «toplaç» ı.
Toplaç = camia.

★

Düğünümüz ne vakıt?
Bendenizde para kıt!
Bari ananla baban
Yüklüce versin «aykıt».
Aykıt = cihaz.

★

Ne elimde çörek var,
Ne aklımda börek var.
Karşımda savaş denen
Bir kıpkızıl «görek» var!
Görek = manzara.

★

Akşam oldu indik,
Güneş doğmuştu, indik,
İstanbulun yerine
Ankara oldu «kindik».
Kindik = merkez.

BUYURUN!

İmtihanda mümeyyiz olarak bulunuyorduk. İçeriye bir gagavuz talebe girdi, türkçeyi çat pat konuşuyordu. Mümeyyizlerden en kıdemlisi çocuğa dedi ki:

— Türkçe bilmiyorsan başka dille cevap ver. Burada bulunan muallimler, ingilizce, fransızca, almanca, italyanca, arapça, farsça, her dili bilirler.

Talebenin yüzü güldü, türkçe: «Teşekkür ederim!» dedikten sonra en iyi bildiği dille bülbül gibi söylenmiye başladı. Bu dili birdenbire kavrıyamıyan mümeyyizler biribirlerine bakıştılar. Kıdemli zat hayret sordu:

— Nece konuşuyor?

— Gagavuzca!

İki elini dua eder gibi havaya açarak söylendi:

— Buyurun şimdi cenaze namazına!..

RAKI PAHALILAŞTI:

— Fitil olduk..

— Nereden anladın?..

— Hesap gelsin de nasıl yanacağız, görürsün!..

— Dairede müdürle kavga ettim, az daha baklayı ağzımdan çıkaracaktım...
— Baklan varsa sakla.. meydana çıkaracak zaman değil!..

Bunu düşündünüz mü

Evlenmek istiyorsan kadının mutlaka yaşlısını seç: bu suretle belki elinden bir ayak evvel kurtulmak imkânını bulursun!

★

Sakın, ilkbaharda evleneyim deme... Gönül ilkbaharda her çiçekten hoşlanır, fakat sonbaharda pek az çiçekten.

★

Aşkın mekânı nerede olduğu henüz tamamile anlaşılmamıştır. Kimi vicdanını gösterir, kimi cüzdanını.

★

Sevgilinle buluşmak için daima güzel manzaralı yerler ara: Güzel bir çerçeve içinde resim daha şirin durur.

★

Kışın, odun kömür darlığında, abayı sobaya attığıma memnunum. Artık baharda abayı yakmıya imkân kalmadı.

★

Kadın papatya falına bakıyor. Seviyor, az seviyor, sevmiyor, hiç, çıldırasıya... Hemen ağlamıya başladı: «Nasıl elinden kurtulacağım?»

★

Ardına düşersin kaçar. Kaçarsın, ardına düşer... Aşk bir «el bende!» oyunundan ibarettir.

ÇAMDEVİREN

BAHAR HAZIRLIĞI

Bütün kış dem çekenler fırtına, rüzgâr diye,
Birdenbire haykırdı: «İşte ilkbahar!» diye.

Görünce altı aydır kaybettiğim güneşi
Seyire daldım on saat, kaçar mı kaçar, diye.

Papatyalar yerini dün kara bırakmıştı,
Kıra serpildi bugün papatyalar kar diye.

Birdenbire silkinip döndü bir nevcivana
Acıdığım kim varsa yaşlı, ihtiyar diye.

Neredeyse onlar bile kırlara açılacak
Horozlanıp: «Yanımda bir sevgilim var!» diye.

Kimbilir, ilkbaharda dile düşer kaç âşık,
Dolaşırken kol'kola: «Dört yanım duvar!» diye.

Onlar gezedursunlar rahatça dağda, bağda,
Ben bahçede koyuldum ekime pancar diye.

İlerde lâlelerim bakla diye açacak,
Zanbaklarım enginar, güllerim hıyar diye.

Faydalanıp radyonun ziraat takviminden,
Sıvadım kollarımı: «Yüzde yüzdür kâr!» diye.

Boşuna ötmeyiniz, ağustosböcekleri,
«Karınca kardeşimde doludur anbar!» diye.

Çamdeviren çöp bile vermez vakti gelince,
Yazın ötüp duranlar kışın oynarlar diye.

ÇAMDEVİREN

KURUÇEŞME

Tramvayla Kuruçeşme d e n geçerken iki yolcunun konuştukları kulağıma çarptı:

— Şu güzelim Boğaziçinin Kuruçeşmesini kömür deposu halinde görünce, Allah bilir, yüreğim simsiyah kesiliyor...

— Aman birader, söylediğine, söyliyeceğine tövbe, istiğfar et!

— Neden?

— Kışın Kuruçeşmedeki kömür depolarını bomboş görünce bütün İstanbulun içi kararır!

— Nişanlım bak neler yazmış: «Ateşler içinde günden güne eriyorum. Yemekten, içmekten kesildim, kendime hâkim değilim. Bütün enerjimi kaybettim, ölüme doğru gidiyorum..»

— Ayol, bu satırlar kendisinin değil, Avrupayı anlatan bir gazete makalesinden almış!..

— Doktor «Vaziyet ciddî fakat ümitsiz değildir!» dedi..
— Beyhude ümitlenme birader... Gazetelerde resmî tebliğleri takip etmiyor musun? Demek ancak iki, üç günlük ömrü kaldı!..

Güzel Bir Ders..

TORPİL Zeki, gece yarısı, gölgesine sığındığı apartman kapısında kısmetini bekliyordu. Köşedeki fenerin altında, koyu paltosuna bürünmüş, paltosunun yakasını kaldırmış, kalantor, dalgın bir yolcunun bu tarafa gelmekte olduğunu gördü. Kendi kendine:

— Besbelli kulüpten geliyor. Allah vere de oyunda kaybetmemiş ola!

Dedi. Yolcu, apartman kapısının önüne vardığı sırada, Zeki, kovanından fırlıyan bir torpil gibi meydana atıldı. Sustalı bıçağını çekerek:

— Ya paranı, ya canını!

Dedi. Fakat birdenbire bileğine inen bastonla bıçağının yere düştüğünü, kolunun kopacak gibi sızladığını duydu. Dalgın yolcunun ne yaman bir felâket olduğunu anlıyan Zeki, hemen gerisin geri dönerek kaçmak istedi, fakat yolcu bastonunun kıvrılmış ucunu ansızın onun sağ ayağına geçirince yüzükoyun yere yuvarlandı. Hafiften:

— Of!.

Diye haykırdı. Yolcu, hiç bir şey olmamış gibi, tekrar bastonunu uzattı, sapını Torpilin boğazına geçirerek ayağa kaldırdı.

Bir saniye içinde üç darbe yiyen zavallı gece kuşu, doğrulur doğrulmaz, karşısındakinin yüzüne bakmadan:

— Bobstil Ahmet, sen misin?

Dedi. Yolcu cevap verdi:

— Benim, Torpil Zeki!

Tanışmışlardı. Karanlıkta yan yana yürümiye başladılar. Önce lâkırdıya Zeki başladı:

— Ben de seni merak ediyordum. İki senedenberi ne kahvehanede, ne hapishanede sana rasgelemedim. Neredeydin? Ne oldun?

— Çok şükür, adam oldum! Artık ne sizin kahvehaneye, ne de mahut hapishaneye gitmiye niyetim yok... Namusumla gül gibi yaşıyorum!

— Allah Allah.. Sen namusunla yaşıyorsun ha. Peki, bu eski dostuna da bir akıl öğret ki, o da gül gibi yaşamanın tadını tatsın!

— Şans işi bu... Her kula müyesser olmaz.

— Piyango mu vurdu?

— Hayır... Zengin bir kadınla evlendim.

— Kadın, kakavan bir şey mi?

— Ne kakavanı.. âfet mi âfet!

— Nasıl oldu bu?

— Anlatayım. Bilirsin ki, ben büyük konaklara musallat bir işçiyim. Eski konaklar, kirli çıkı gibidir. İçinden şöyle bir şal parçası aşırsan yine yüz, yüz elli lira eder. İşte, iki yıl evvel, yine böyle ayaz bir gece, koca bir berhaneden içeri daldım. Konak, okadar genişti ki, hangi odaya gireceğimi, ne alacağımı bilmiyordum. Şaşkınlıkla hanımın yattığı odanın kapısını açmışım. Fakat ben kapıyı açınca, hanım da elektrik lâmbasını açtı. Geniş bir karyolada, genç, güzel bir kadın doğrulmuş, ufak sedefli bir tabancanın namlusunu bana çevirmişti. Vaziyet tehlikeli idi. Fakat soğukkanlılığımı bilirsin. Nitekim, beş dakika evvel sana da bunu ispat ettim. Her neyse,. kılık, kıyafetim de, bugünkü gibi yolunda idi. Zaten lâkabım da Bobstil değil mi? Hemen kafamın içinde bir şimşek çaktı, kapının eşiğinde diz üstü çöktüm: «Öldürün, hanımefendi, öldürün... Zira bu sevdadan beni ancak ölüm kurtarır!» diye inledim.

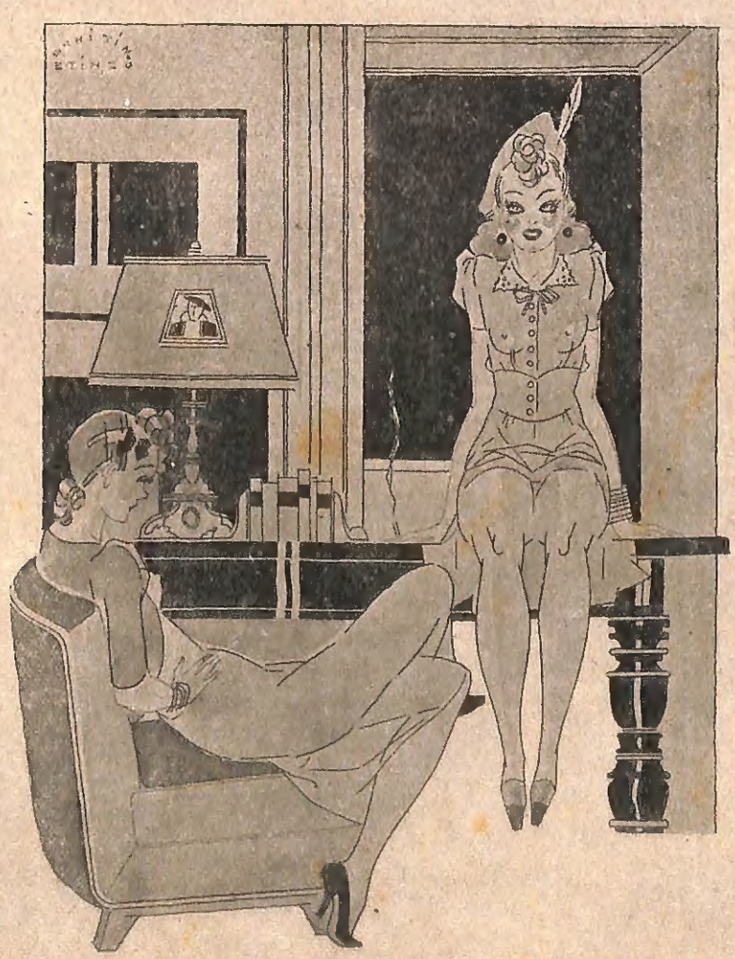

— Odun gibi bir adam, bir türlü sevemiyorum..
— Budalamısın, herkesin arayıp bulamadığı şey!..

— Yaşa be, Bobstil, yamansın!

— Kadın afalladı, tabancasını yanına bıraktı, beni tepeden tırnağa kadar süzdü. Üstümde, başımda sahiden hırsız, yankesici hali yoktu. Kadına emniyet geldi: «Ne sevdası?» diye sordu, Ben de anlattım: Kendisini aylardanberi takip ettiğimi, fakat bir türlü gözlerini çevirip beni görmediğini, aşkından deli, divane olduğumu, nihayet ya harru, ya marru deyip böyle hırsız gibi..

— «Gibi» si parlak!

— Sözümü kesme... Hırsız gibi konağa girmiye, halimi anlatmıya mecbur kaldığımı söyledim. Ben söyledikçe o dinledi, dinledikçe de inandı. Nihayet, senin anlıyacağın, o geceden yıldızımız barıştı. Ertesi gün tahkikat yaptım: Hem babasından, hem kocasından miras yiyen namuslu bir dulmuş. Herkes kendisini parası için istiyor sanırmış, bunun için bir türlü evlenmiye yanaşmazmış. Fakat, benim gibi, onu yalnız güzelliği, gençliği, iyiliği için seven bir delikanlıyı görür görmez kanı kaynamış. Sözün kısası, aradan bir ay geçmemişti ki, karı koca olmuştuk!

Torpil Zeki derin derin düşündü:

— İyi iş be... Ben de bu yolu tutayım da başımı belâdan kurtarayım!

— Bana kalırsa, hiç durma!

— Öyle ise, alelhesap bana yüz lira ver de şöyle bir kılık, kıyafet düzeyim!

— Al sana yüz lira.. Zaten senin benden alacağın çoktur!

İki sabıkalı, öbür köşe başında ayrıldılar.

* * *

Torpil Zeki, dediğini yaptı. Hemen o hafta, büyük bir konaktan içeri damladı. Kocasının ihmal ettiği, sabahlara kadar yanına uğramadığı, genç, güzel bir kadına ilânı aşk etti, kadını aşkına inandırdı, nihayet kadın vefasız kocasını terkederek bu vefalı âşıkla evlenmiye karar verdi. Bu karar neticesinde Bobstil Ahmet açıkta kaldı: Zira bu kadın, Ahmedin karısı idi.

Papağan

Erkek — Aşkını kalbime stok ediyorum..
— Demek istifçiliğe başladın!..

Dilenci — Allah rızası için beş kuruş.. Yolcu — Neden bir kuruş değil de beş kuruş?
Dilenci — Pahalılık münasebetile zam yaptık!..

BİTARAF
Vapurları torpillendiği halde torpilliyenleri torpillemiyenlere denir.

★

YAHUDİ
Cihan harbi dramının hem trajik, hem komik rolünü üstüne alan tabansız kahraman.

★

TEREYAĞ
İçinde yalnız seninle benim bulunmadığım besleyici madde.

★

GENÇ EDİP
Muvaffak olmak için sanat, marifet öğrenmiye muhtaç olmıyan yegâne meslek adamı.

★

TALİH
Piyangoda bir, hayatta bin kişinin başına konan devlet kuşudur.

★

DİPLOMAT
Yükseldikçe hürmetle karşılaşan bahtiyar.

★

TENKİT
Eskiden tulumbacı kahvelerindeki konuşma sistemini yazıya tatbik etmiye denilirdi. Şimdi bu kahveler kalmadığı için hücumlar sistemsiz yürüyor.

★

UN TEVZİİ
İstanbul belediyesi ile İstanbul ahalisi arasındaki lâdes oyunu.

★

YANGIN
Başımıza geldiği zaman cehennem, uzaktan seyrettiğimiz zaman ateş bayramı.

AKŞEHİR EFENDİSİ

Yazan: Ragıp Şevki

— 29 —

Hoca da su içmeden hiç bir şey yiyemiyeceğini bildiği için sırtını ağaca dayadı ve aşağısını seyire koyuldu. Fakat gelirken çok terlemiş, burada da vücudü rüzgâr yemişti. Henüz beş dakika geçmeden birdenbire vücudunda bir ürperme duydu, her tarafı buz kesildi. Elini kaldırmak istedi, fakat muvaffak olamadı. «Ah, işte, galiba... (karısının sözlerini hatırlayınca büsbütün baygınlık geçirdi). İşte vücudüm, elim, ayağım soğuyor. Ben öldüm!» diye düşündü. Karısı, ölmüş adamın elinin ayağının soğuduğunu, öldüğü de bundan belli olduğunu söylememiş miydi? Yeniden: «Ben öldüm!» diye düşündü ve kendisini büsbütün bıraktı.

Bu böyle kaç dakika sürdü, bilmiyordu. Bir aralık birdenbire eşeğin acı ve canhıraş sesile gözlerini açtı. Dört kurt birdenbire çalılıklardan çıkmış ve hızla sıçrıyarak eşeği yere devirmişlerdi. Hayvan çırpmıyor, diş yedikçe avazı çıktığı kadar haykırıyor, tepiniyor, ayağa fırlamak istiyordu. Fakat aç kurtlardan biri, zavallı eşeğin boynuna öyle bir diş geçirdi, başını öyle müthiş bir kuvvetle silkti ki, hayvanın sesi bir anda kısıldı. Gırtlağından kan boşandı, ikinci, üçüncü dişlenişinden sonra hareketsiz kaldı.

Dört aç kurt gözleri dönerek, eşeği parçalamıya ve yemiye başladılar. Öyle de süratle yiyorlardı ki, eşek her saniye biraz daha küçülüyordu.

Hoca hiç kıpırdamadan, oynaşmadan ve uyandığı yerde uzun uzun bu korkunç manzarayı seyretti, sonra kısık bir sesle:

— Buldunuz ya, sahibi ölmüş eşeği, yeyin bakalım! diye fısıldadı.

Böylece yirmi dakika geçti, ne Hoca yerinden oynaşabildi, ne de kurtlar başlarını çevirip ona baktılar. Eşek birkaç parça kemikle bir kuru kafadan ibaret kalınca kurtlar yalana yalana döndüler ve çalılıklar arasından kayboldular.

Kuşlar yakın ağaçların dallarında yeniden ötmiye başladı, tâ aşağılardan bir köpek uluması geliyordu. Masmavi gökyüzünde çaylâklar uçuşuyor, ve ufak, yuvarlak bir bulut parçası karşı dağlara doğru akıp gidiyordu.

Hoca sırtını dayadığı ağaçtan ensesine canlı bir şeyin düştüğünü hisseder etmez hızla doğruldu ve eleni ensesine attı. Kara bir böceği parmakları arasına alınca birdenbire hayretle durdu:

Hayret, hayret! Hani ölmüştü, hani vücudü soğumuştu da ölmüştü. Böceği atıp bir eli ile öteki elini yokladı, hayır, işte sıcaklık vardı.

— Hay bre Allahın cahili! diye ayağa fırladı, birkaç parça kemikten ibaret kalan eşeğinin yanına koşunca gözleri dehşetle açıldı, sonra sağa sola doğru dönüp:

— İmaat! İmaat! ulan Habeş kâfiri! İmat!.. diye bağırmıya başladı.

Aşağıdan, ağaçlar arasından İmadın ince sesi duyuluyordu. Hoca vücuduna ürpertiler veren manzarayı görmemek için gözlerini yumdu, kısık bir sesle:

— İşte karı aklı ile iş görenin hali budur! diye mırıldandı.

İmat elinde testi ile göründü, yüzü gülüyor ve beyaz inci gibi dişleri pırıl pırıl parlıyordu.

— Hocafendi dayı, aşağıdan pınardan...

— Ulan, pınar başını geç! şuna bak...

— Amanın, o ne?

— Ne olacak, bizim Karakaçan.. işte bak.

İmat gözlerini eşeğin kemiklerinden kaldırıp sağa sola arandı, Hoca boğuk bir sesle:

— Bizim eşek.. dört kurt geldi, eşeği âfiyetle yeyip gittiler.

İmat ağzını bir karış açarak: «Vay anaam vay!» diye bağırdı. Aman Hocafendi dayı! sen burada yok muydun?

— Vardım, vardım ama, ben ölmüştüm.

— !!!...

— İşte yenge ablanın aklı bu. Tevekkeli saçı uzunun aklına bakılmaz dememişler, biz de ona uyduk!

— !!!!..

— Ya, işte ben ölmüş olmasaydım, kurtları kaçırırdım.

— Hocafendi dayı, sen nasıl öldün? İşte yaşıyorsun ya?

Hoca bir küfür savurarak yumruğunu boşlukta salladı:

— İşte canım, bizim kadının lâfı ile öldük, kendi lâfımızla dirildik.

İmat sersemlemiş gibiydi, testiyi yere bırakırken gözü bulundukları yerin yukarısındaki tepeye ilişti ve birdenbire:

— Hah, işte kurtlar! diye bağırdı.

Hoca da hızla dönüp baktı. Dört kurt tepenin kayalıklarından ağır ağır yukarı doğru çıkıyorlardı.

İmat birdenbire:

— Hay bre, varda! tutun! diye bağırarak koşmak istedi, Hoca Habeşin kolunu yakaladı, çekti:

— Nafile ne bağırırsın be kara oğlan! Bırak, tok kurtlar yokuş yukarı beyhude zahmet çekmesinler! dedi.

Kurtlar biraz sonra tepenin çalılıklarına girdiler ve kayboldular. Heyecanı geçen İmadın kolları yanlarına düştü ve kısık bir sesle:

— Yazık oldu hayvana! diye mırıldandı.

Sonra ikisi de uzun müddet zavallı eşeklerinin iskeletine bakarak kötü kötü düşündüler. Fakat Hoca yine bir anda bütün sıkıntıdan kurtuldu:

— Kader böyle imiş, ne yapalım! Haydi, topla şu yiyecekleri, heybeyi de vur sırtına gidelim!

Bu sefer ikisi de yaya olarak yola düzüldüler. Hiç konuşmuyorlardı. Hele İmadın sesi büsbütün kesilmiş, ağzını bıçak açmaz olmuştu.

Böyle belki iki saat yürüdüler, Hoca ayakları yorgunluktan titredikçe gözlerini gökyüzüne kaldırıyor:

— Hey yarabbi, sen azîmüşşansın, sen kadiri mutlaksın! diyordu. Fakat bu cümlelerin arkasında duran asıl isteğini bir türlü söyliyemiyordu.

Nihayet gittikçe dikleşen bir yola geldikleri zaman güneş

— Size ilânı aşk etmeden evvel, babanıza ilânı harp etmek lâzım..
— Niçin? — Sizi bana vermek istemiyor da!..

Hocanın ensesini daha çok yakmıya, alnından daha çok ter döktürmiye başladı. Ayakları öyle de titriyordu ki, hemen oracıkta yığılıvermek, tozlu yola yatmak istiyordu. Gökyüzünde ne bir bulut, ne de bir tek kuş vardı. Kavurucu sıcak altında Hocanın gözünü, yalnız bu bitmiyen yokuş kaplamıştı.

Bir aralık durdu, ellerini gökyüzüne kaldırdı:

— Hey rabbim, bu dünya aksi bir dünyadır, kuşların kanadı, zenginlerin takım takım atı var. Bana bir eşek vermiştin, onu da elimden aldın. Ne olurdu, bir eşek daha vereydin de şu kopası ayaklarım yerden kalksaydı! diye mırıldandı.

İmat hiç bir şey söylemeden, gözleri sulanarak Hocafendi dayısına bakıyordu. Yalnız bir takım böcek seslerinin ihlâl ettiği bu sükûtun içinde birdenbire nal sesleri duyuldu. Hoca da, İmat da hızla dönüp gerilerine baktılar. Aşağıdan dolu dizgin bir atlı geliyordu. Arkasında da küçük bir hayvan vardı. Tıpkı eşeğe benziyen bir hayvan. Hocanın yüreği öyle

— Arkası var —

ANKARA MEKTUBU

(2 nci sayfadan devam)

yerine de, hıyar yerine de, acur yerine de yenir.

Profesör ve avukat Vasfi Raşit:

— Darı ekiyorum, diyor. [illegible] geçen sene arpa ekmiştim aldım. Belki bu sene [illegible]ersem arpa verir.

[illegible]tin Artam:

— Vallâhi pek çok şeyler ektim, ekiyorum da ama, henüz bir şey çıkmadı. Mübarek tarla Keremin arpa tarlası gibi bir şey. Burada ziraate başladığım gün çektirdiğim resimleri «Ulus» da görmüşsündür. İki ay oldu yahu, hâlâ bir şey yok.

Foto Cemal, apartmanının önündeki bir metre murabbalık veri kuyu gibi yirmi metre derinliğine kazdırmış.

— Aman yaklaşma düşersin, diye bağırıyor. Neye mi bukadar derin kazdırdım? Bir tecrübe yapıyorum; buraya lâhana tohumlarını üstüste diktireceğim. Biri olup koparınca altından öteki çıkacak ve böylece teker teker yiyeceğim.

Saime Sevim soğan dikiyordu. Sebebini sordum:

— Radyoda her temsilde göz yaşı için soğan parası vere vere bıktım, dedi. Buradan koparıp bol bulamaç kullanacağım.

En son uğradığım bahçe Vedat Nedim Tör'ün bahçesiydi. Hazret bir takım konserveleri kutuları ile topraklara gömüp duruyordu. Sordum:

— Amerikada böyle görmüştüm, dedi. Orada ziraat fevkalâde ileridir. Konserve dikip konserve alırlar. Böyle daha pratiktir.

★

İSMİ BİR TUHAF:

Şimdi radyocu olan gazeteci Baki Süha, sabahları radyoda doktor Galip Atacın «Evin saatı» konuşmalarını okur. Geçen gün Samih Tiryakioğlu ona takıldı:

— Yahu, radyoda senin saatı en sona, meselâ akşam program kaçta bitiyorsa oraya almalı..

— Neden üstadım, anlıyamadım?

— Neden olacak, senin ismin bir acayip. Köylü mektubunun hatimesindeki, «baki dua» ya benziyor da ona uysun diye..

Zaparta

BİR HAKİKAT

Müşterilerimizin nazarı dikkatine:

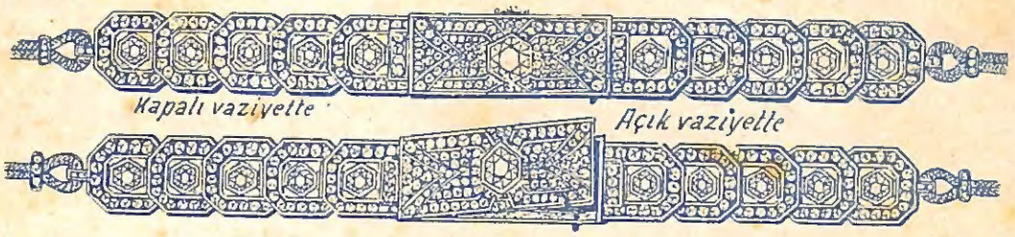

No. 82 - D Elmaslı ve 11 pırlantalı 550 lira, No. 82 - C. elmaslı ve ortadaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 650 lira, No. 82-E. elmaslı ve ortadakile iki kenarındaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 800 lira.

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakikî evsafı meşhur âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için, saat alacağınız zaman, tereddütsüz SİNGER saatı almanız ve saatın üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır. Modayı takip eden asrî kadın kıymetli taşlar ile ve nefis işlemesile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahip olmak âdeta bir saadettir.

SINGER SAATİ; HOŞA GİDECEK EN MAKBÛL VE EN GÜZEL HEDİYELİKTİR. EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Adres: SİNGER SAAT MAĞAZA LARI. İstanbul Eminönü No. 8

"Zevcim Gözlerine İnanamıyor,,

"10 YAŞ DAHA GENÇ GÖRÜNDÜĞÜMÜ SÖYLİYOR,,

Bayan WAĞNER, Montreuil, (Seine,) bunu ve sebebini şöyle anlatıyor:

Bayan Wağner'in "Biocel,, li yeni cild unsurunu kullanmazdan evvelki fotoğrafı

Bayan Wağner'in birkaç hafta zarfındaki şayanı hayret değişikliği gösteren fotoğrafı

Zevcim "bu cidden bir harikadır,, diyor. Ancak, iki ay kadar evvel alnımda ve gözlerimle ağzımın etrafında çizgiler ve buruşukluklarım vardı. Hakikaten yaşlı görünüyordum. Bugün ise, bütün çizgilerim silindi ve arkadaşlarım, bir genç kızın cildi gibi saf ve yumuşak olan cildime takdir nazarlarile bakıyorlar. Onlara, benim yaptığım gibi, cild unsuru olan "Biocel,, li Tokalon kremini kullanmalarını tavsiye ettim. Evvelâ onlarm birçoğu bana gülmüşlerdi. Fakat daha sonra bizzat tecrübe ettiklerinde, gördükleri şayanı hayret, semeresinden cidden benim kadar memnun kaldılar. Cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kremini her akşam yatmazdan evvel kullanırız. Terkibinde Viyana Üniversitesi Profesörlerinden biri tarafından keşif ve tıpkı cildimizin tabii besleyici unsurlarına benzeyen ve genç hayvanların cildinden istihraç edilen, gençliğin kıymetli cevheri olan "Biocel,, vardır. Gündüzleri de beyaz renkteki Tokalon kremini kullanırız. Bu suyede cildiniz beyaz, yumuşak, ve bütün siyah noktalardan ve açılmış mesamattan kurtulmuş bir hal kesbeder. Tokalon kremlerinde müsmir ve şayanı memnuniyet neticeler teminatlıdır. Aksi takdirde paranız iade olunur.

RADYOLİN

AH ÖĞLE AKŞAM

sonra günde üç defa muntazaman

işlerinizi fırçalayınız

Karikatür

Tombul Teyze — Kuzum kasapcığım, vereceğin et yağlıca olsun, kocam bayılır...
Kasap — Malûm, beyefendi ağzının tadını biliyor!..